

11.3.2011

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

(29/2011)

Dotyczy: Uzasadnionej opinii Riksdagu Królestwa Szwecji w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (COM(2010)0799 – C7-0008/2011 – 2010/0385(COD))

Na mocy art. 6 Protokołu (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności każdy parlament krajowy może, w ciągu ośmiu tygodni od daty przekazania projektu aktu ustawodawczego, przedstawić przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznaje, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości.

Na mocy Regulaminu Parlamentu Europejskiego Komisja Prawna jest odpowiedzialna za zapewnianie przestrzegania zasady pomocniczości.

W załączeniu znajduje się uzasadniona opinia parlamentu szwedzkiego (Riksdagu) na temat wyżej wymienionego wniosku.

ZAŁĄCZNIK 2**Uzasadniona opinia szwedzkiego Riksdagu**

Riksdag przeanalizował kwestię stosowania zasady pomocniczości we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), COM(2010) 799 wersja ostateczna. W oświadczeniu 2010/11:MJU2 Komisja Środowiska i Rolnictwa przedstawia swoje wnioski dotyczące między innymi dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii – jednolitej wspólnej organizacji rynku. Riksdag uważa, że przedmiotowy wniosek jest do pewnego stopnia sprzeczny z zasadą pomocniczości.

Tytułem wprowadzenia Riksdag pragnie przypomnieć Komisji o swojej poprzedniej opinii na temat wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii (COM(2010) 486 wersja ostateczna), zawartej w oświadczeniu Komisji Środowiska i Rolnictwa 2010/11:MJU7 w sprawie dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii. Riksdag uznał przedmiotowy wniosek za sprzeczny z zasadą pomocniczości. Komisja Środowiska i Rolnictwa odnotowuje, że poprzedni wniosek Komisji został włączony do obecnego wniosku. Art. 17–19 zasadniczo odnoszą się do poprzedniego wniosku zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii (COM(2010) 486 wersja ostateczna).

W dokumencie jest wiele niejasnych punktów. Nie jest jasne, które z wprowadzonych poprawek dotyczą obecnego rozporządzenia. Sporządzona przez Komisję analiza wniosku w odniesieniu do zasady pomocniczości ma istotne braki. Komisja stwierdza (punkt 24 preambuły):

„Jednym z celów WPR określonych w art. 39 ust. 1 Traktatu jest stabilizacja rynków oraz zapewnienie konsumentom dostaw żywności po rozsądnych cenach. Na przestrzeni lat program dystrybucji żywności przyczynił się do realizacji obu celów. Powinien nadal gwarantować realizację celów WPR oraz pomagać w osiągnięciu celów spójności. Niemniej stopniowe reformy WPR doprowadziły do stopniowego zmniejszenia zasobów interwencyjnych oraz zakresu dostępnych produktów. W związku z tym zakupy rynkowe powinny również stanowić stałe źródło dostaw dla programu pomocy”.

Riksdag kwestionuje interpretację Komisji, zgodnie z którą można uznać, że zakupy rynkowe dokonywane w celu dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących stabilizują rynki oraz zapewniają konsumentom dostawy żywności po rozsądnych cenach zgodnie z art. 39 ust. 1 Traktatu, jak zapisała to w swoim wniosku Komisja.

W opinii Riksdagu na mocy obecnego wniosku Komisji cele WPR wyraźnie poszerzono o aspekty polityki społecznej, które będą finansowane z zasobów budżetowych przeznaczonych na politykę rolną. Dlatego Riksdag przyjmuje zdecydowanie krytyczne stanowisko wobec wniosku Komisji. W rezultacie Riksdag pragnie podkreślić i ponownie dać

wyraz stanowiskom sformułowanym uprzednio w oświadczeniu dotyczącym tej samej kwestii.

Riksdag ponownie zaznacza, że na mocy art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej Unia działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w Traktatach do osiągnięcia określonych w nich celów. Kompetencje, których w Traktatach nie powierzono Unii, pozostają przy państwach członkowskich. Należy też pamiętać, że w kilku sprawach Trybunał Sprawiedliwości uznał, że wybór podstawy prawnej danego aktu we Wspólnocie musi opierać się na obiektywnych czynnikach podlegających kontroli sądowej. Czynniki te obejmują cel i treść aktu.

Jeżeli chodzi o wniosek w sprawie dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii, to Riksdag pragnie zaznaczyć, że ma on na celu zmianę systemu wykorzystywania zapasów interwencyjnych wprowadzonego ponad 20 lat temu. System ten określony jest w art. 27 rozporządzenia ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych (rozporządzenie (WE) nr 1234/2007), w podsekcji „Zbyt zapasów interwencyjnych”. Powód ustanowienia takiego systemu podano w punkcie 18 preambuły do tego rozporządzenia, który stanowi: „Dzięki zapasom interwencyjnym różnych produktów rolnych Wspólnota może w znaczny sposób przyczynić się do poprawy warunków życia najbardziej potrzebujących obywateli. W interesie Wspólnoty leży wykorzystanie tej możliwości, przy zastosowaniu odpowiednich środków, do momentu, w którym zapasy osiągną normalny poziom”.

Riksdag zgadza się z Komisją, że w ciągu ostatnich lat zapasy gwałtownie zmalały w wyniku kompleksowej reformy WPR, a także dlatego, że głównym celem nie jest już zwiększanie produktywności, lecz wspieranie zrównoważonego rozwoju rolnictwa w długim okresie. Dlatego Komisja proponuje wprowadzenie nowego systemu dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących, który nie będzie uzależniony od odpowiednich zapasów interwencyjnych.

Riksdag uważa, że poprawki zaproponowane przez Komisję zmieniają cel aktu, którego dotyczy ów wniosek, tj. dystrybucję produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii, zastępując metodę wykorzystywania zapasów interwencyjnych systemem dostaw dla osób najbardziej potrzebujących w Unii produktów żywnościowych o wysokiej wartości odżywczej. Riksdag zaznacza, że akt ten ze środka polityki rolnej stał się środkiem polityki społecznej. Dlatego Riksdag uważa, że podstawa prawna przedmiotowego wniosku jest niewłaściwa, gdyż ani cel, ani treść aktu nie wchodzi w zakres celów wspólnej polityki rolnej. Akt mający przede wszystkim cel społeczny, jakim jest dostarczanie żywności osobom najbardziej potrzebującym, można jako taki uznać za wchodzący w zakres celów Unii. Dlatego Riksdag, podobnie jak służby prawne Rady, uważa, że jako podstawę swojego wniosku Komisja mogłaby wskazać art. 352 TFUE. Riksdag pragnie jednak zaznaczyć, że art. 352 stanowi:

„Jeżeli działanie Unii okaże się niezbędne do osiągnięcia, w ramach polityk określonych w Traktatach, jednego z celów, o których mowa w Traktatach, a Traktaty nie przewidziały uprawnień do działania wymaganego w tym celu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, przyjmuje stosowne przepisy”.

Riksdag uważa, że zaproponowanych aktów nie można w żadnych okolicznościach uznać za niezbędne do osiągnięcia jednego z celów określonych w Traktacie. Wręcz przeciwnie Riksdag uznaje zaproponowane akty za sprzeczne z zasadą pomocniczości i uważa, że

w związku z tym nie istnieje podstawa do przyjęcia na szczeblu Unii przepisów dotyczących dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii.

Na mocy Traktatów polityka społeczna leży przede wszystkim w gestii państw członkowskich, szczególnie w odniesieniu do wsparcia poszczególnych osób mogących uchodzić za najbardziej potrzebujące w Unii. Na mocy art. 4 Traktatu o Unii Europejskiej Unia i państwa członkowskie dzielą kompetencje w dziedzinie polityki społecznej w odniesieniu do aspektów określonych w Traktacie. Riksdag odnotowuje, że aspekty te zasadniczo dotyczą swobody przemieszczania się pracowników. Każde państwo członkowskie jest odpowiedzialne za walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz za udzielanie wsparcia osobom najbardziej potrzebującym. Obowiązek ten jest często dzielony z władzami na szczeblu regionalnym i lokalnym. Zgodnie z zasadą pomocniczości, w dziedzinach, które nie należą do jej wyłącznej kompetencji, Unia może podejmować działania tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym oraz lokalnym, i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na szczeblu Unii. Riksdag nie dostrzega żadnego powodu, dla którego realizacja określonych w obecnym wniosku celów planowanego aktu miałaby być lepsza na szczeblu Unii.

Podsumowując, Riksdag zauważa, że jedynym powodem wprowadzenia 20 lat temu pomocy żywnościowej było to, że w owym czasie istniały zapasy interwencyjne, które chciano wykorzystać w optymalny sposób. Powód ten już nie występuje, ponieważ zapasy interwencyjne niemal się wyczerpały. Ani cel, ani treść proponowanego aktu nie wchodzi w zakres celów wspólnej polityki rolnej. A zatem podstawa prawna jest niewłaściwa.

W dokumencie tym jest też wiele niejasnych punktów. Nie jest jasne, które z wprowadzonych poprawek dotyczą obecnego rozporządzenia. Sporządzona przez Komisję analiza wniosku w odniesieniu do zasady pomocniczości ma istotne braki. W opinii Riksdagu na mocy wniosku Komisji cele WPR wyraźnie poszerzono o aspekty polityki społecznej, które będą finansowane z zasobów budżetowych przeznaczonych na politykę rolną.

Riksdag uznaje zatem, że ten fragment wniosku, który dotyczy dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii, jest sprzeczny z zasadą pomocniczości. Cele zaproponowanych działań mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie na szczeblu centralnym czy też regionalnym i lokalnym. Z drugiej strony w kontekście pomocniczości Riksdag nie ma żadnych obiekcji w odniesieniu do pozostałych części wniosku Komisji dotyczących dostosowań do nowych procedur podejmowania decyzji na mocy Traktatu z Lizbony.

Wydrukowane przez: Eländers, Vällingby 2011 R.